Čl. 47. obch. zák. K rozsahu zákonné plné moci obchodního jednatele.

Firmě A. žalující o zaplacení zbytku tržní ceny 200 K za dodané zboží namítla žalovaná firma B. compensando vzájemnou pohledávku provisní ve stejné výši vzniklou tím, že obchodní jednatel žalobkyně požádal žalovanou, aby intervenovala u osoby třetí za účelem uskutečnění obchodu mezi touto a žalobkyní, jehož uzavření bylo jí jednateli přikázáno, a že žalované při tom slíbil provisi pro případ uskutečnění obchodu onoho, k němuž také skutečně došlo.

První soud námitce kompensace vyhověl v této úvaze: Jako obchodní jednatel byl X. oprávněn použiti všech dovolených a obvyklých prostředků, aby mohl vykonati daný mu příkaz. K tomu patří zajisté také právo, obvyklé, s obchodem spojené útraty vynaložiti, resp. přislíbiti. K těmto útratám lze počítati také přiměřenou provisi, která byla slíbena, aby daný příkaz proveden byl jistěji.

Odvolací soud odvolání žalobkyně zamítl. Souhlasí s prvním soudcem, že vzhledem na okolnosti konkretního případu spadalo v rámec obchodu, o nějž šlo a že tudíž X. slibem tím své plné moci nepřekročil.

Neboť již to, že — jak sama uvádí — žalující firma svědka toho do P. za účelem uskutečnění obchodu toho poslala a schválila snížení oferty z 6 K na 4 K 20 h, což znamená daleko větší částku než 200 K, dokazuje, že měl X. rozsáhlou plnou moc též k použití třetích osob jako zprostředkovatelů, resp. přímluvčích a k jich honorování, jak to v dnešním obchodním životě jest notoricky obvyklým.

Žalobkyně namítla, slíbil-li její zřízence skutečně něco, učinil tak na vlastní vrub, ale netvrdila v I. stolici, že by byl X. u ní na provisi zaměstnán býval, neb že by byl specielně z onoho obchodu provisi měl zabezpečenu, a to přec nelze si ani mysliti, že by někdo slíbil provisi na vlastní vrub, nemaje sám provise.

Dovolání žalobkyně bylo zamítnuto z těchto

důvodů:

Po stránce práva hmotného byla rozepře posouzena správně. Vývody dovolacího spisu nejsou s to vyvrátiti případné rozhodovací důvody rozsudků stolic nižších, k nimž se tu ukazuje, aby se předešlo opakování.

V podstatě vytýká spis dovolací jen ještě nedostatek plné moci na straně cestujícího X. Uváží-li se však, že tento byl na venek na základě plné moci, dané 1. ledna 1910, bez výhrady zmocněn uzavírati za žalobkyni obchody a inkasovati peníze, pak nemůže býti o tom pochybnosti, že ho slušelo pokládati za zmocněna, zejména k určování dodávkových cen a k poskytování slev. O zástupci obchodní firmy, který má takovouto plnou moc, musí však

osoby třetí zajisté míti za to, že jest také zmocněn, aby umožnil uzávěrku dodávky, slíbiti na místě slevy na ceně provisi za sprostředkování, jelikož to má, vezme-li se zřetel ke hmotnému efektu na straně nabízející firmy, stejný výsledek.

(Rozh. z 22. ledna 1913, Rv III 31/13.) Skřipský.

Není-li mezi stranami jinak umluveno neb obchodními zvyklostmi upraveno, nese kupující výlohy celní. Co znamenají slova: »K dodání z místa X — ab diesem Ort«?

A., obchodník v N., koupil v Hamburku od B. partii ruského jetelového semínka »ab Podvoloczyska«. V této rakouské pohraniční stanici nalézá se svobodné skladiště, kde se z Ruska dovezené jetelové semeno prozatím bez vyclení ukládá. Jetelové semeno podléhá clu při dovozu do Rakouska a Francie, nikoliv však do jiných zemí, jmenovitě také ne do Německa.

K žádosti A-ově dirigoval pak B. onu partii do N. a musil A. dobírkou clo ve výši 445 K zapraviti. Obnos tento strhl sobě A. při zaslání kupní ceny za semínko a zdráhal se jej zaplatiti.

Okresní soud v N. po výslechu tří znalců, kteří o usancích na Pražské burse různě vypovídali, žalobu B-ovu na A. podanou o zaplacení onoho zadrženého obnosu zamítl, klada v

v důvodech

hlavně na to důraz, že prodávající, nevymíniv si povinnost kupcovu k zapravení cla, jednal neopatrně a neobezřetně a že proto nešetřiv péče řádného obchodníka (čl. 347. obch. zák., kterého s ohledem na předpis §. 37. ob. z. obč. zde užiti jest), tak že pouze jej sama povinnost k náhradě výloh celních, žalovaným vynaložených, stihá.

Krajský soud v T., slyšev prostřednictvím dožádaného soudu 2 hamburské obchodníky o tom, jaké panují obchodní zvyklosti v Hamburku ohledně prodeje jetelového semene a srážky celních výloh, odvolání žalobcovu a tím žalobě jeho úplně vyhověl.

Důvody:

Soud odvolací uznal žalobní nárok odůvodněným v uvážení těchto okolností:

1. Sdílí náhled žalobkyně, že žalovaný pohledávku žalobkyně za 56 q jetelového červeného ruského semena v obnose 8624 M., jemu ve faktuře ze dne 23. února 1911 sdělenou, uznal; neboť jednak fakturu tuto bez námitky přijal,[1]) jednak — a na to hlavní váhu

---

Pozn. zas. [1]) Sama o sobě by taková poznámka na faktuře neměla významu. Tak nálezy německého říšského soudu (rozhodnutí obch. sen. sv. 2. č. 78 a sv. 57. č. 409: „Vormerke über den Erfüllungsort auf